

Spis treści

Wstęp	7
1. Prolegomena	
1.1. Afekt	
1.1.1. Rekonesans terminologiczny. Pojęcie, definicje, aspekty	21
1.1.2. Rekonesans historyczny. Od starożytności do współczesności	34
1.1.3. Rekonesans metodologiczny. Projekt adaptacyjnej definicji i typologii afektów	47
1.2. Opera i afekt	
1.2.1. Rekonesans systematyczny. Afekt a elementy dzieła operowego	62
1.2.2. Rekonesans historyczny. Paradygmat przedkonwencjonalny, konwencjonalny i postkonwencjonalny w operze	75
Ekskurs 1 – <i>Lamento d'Arianna</i> Monteverdiego – wersja klasyczna ...	93
Ekskurs 2 – <i>arioso</i> Seneki z <i>L'Incoronazione di Poppea</i> Monteverdiego a prototyp <i>dramma giocoso</i>	96
Ekskurs 3 – typologia afektów w ariach Händla	99
Ekskurs 4 – sceny śmierci jako efekty teatralne w operze XIX i XX wieku	103
1.3. Opery Mozarta i Rossiniego – zagadnienia wstępne	
1.3.1. Rekonesans estetyczny. Mozarta i Rossiniego wizja opery	108
1.3.2. Rekonesans bibliograficzny. Recepcja i rozumienie	117
Ekskurs 5 – twórczość operowa Rossiniego	125
2. Afekt u Mozarta i Rossiniego – wątek historyczny	
2.1. Mozart i współcześni. Filiacje afektów w II połowie XVIII wieku	
2.1.1. <i>Montezuma</i> (1755) Carla Heinricha Grauna i <i>Didone abbandonata</i> (1747, 1763) Niccolò Jommellego. Korzenie Mozartowskiej opery <i>seria</i>	137
2.1.2. <i>Il mondo alla roversa</i> (1750) Baldassare Galuppiego i <i>La Cecchina</i> (1760) Niccolò Picciniego. Korzenie Mozartowskiej opery <i>buffa</i> ...	146
2.1.3. <i>Alceste</i> (1773) Antona Schweitzera, <i>Romeo und Julie</i> (1776) Georga Antona Benda i <i>Günther von Schwarzburg</i> (1777) Ignaza Holzbauera. Niemiecki genotyp twórczości Mozarta	154
2.1.4. <i>Orphée et Euridice</i> (1762, 1774), <i>Ifigénie en Tauride</i> (1779) Christopha W. Glucka i <i>Axur, Re d'Oremus</i> (1789) Antonia Salieriego. Francuski genotyp twórczości Mozarta	163

2.1.5. <i>Proserpin</i> (1780) Josepha Martina Krausa i <i>Gustaf Vasa</i> (1783) Johanna Gottlieba Naumanna. Szwedzkie opery narodowe w stylu mozartowskim	174
2.1.6. <i>Giulio Sabino</i> (1781) Giuseppe Sartiego. Geneza Mozartowskiego <i>rondò di due tempi</i>	183
2.1.7. <i>Don Giovanni</i> (1787) Giuseppe Gazzanigi i <i>Una cosa rara</i> (1786) Vicente Martín y Solera. Antecedencje <i>dramma giocoso</i> da Pontego i Mozarta	190
2.2. Rossini i współcześni. Filiacje afektów w I połowie XIX wieku	
2.2.1. <i>Nina</i> (1789) Giovanniego Paisiella i <i>Gli Orazii</i> e <i>i Curiazii</i> (1796) Domenica Cimarosy. <i>Postludium</i> dla Mozarta i <i>preludium</i> dla Rossiniego.....	199
2.2.2. <i>La Vestale</i> (1807) Gaspare Spontiniego i <i>Robert</i> <i>le Diable</i> (1830) Giacomina Meyerbeera. Francuski genotyp <i>grand opéra</i> czasów Rossiniego.....	207
2.2.3. <i>Fidelio</i> (1805) Ludwiga van Beethovena i <i>Der Vampyr</i> (1828) Heinricha Marschnera. Niemiecki genotyp <i>romantische Oper</i> czasów Rossiniego	218
2.2.4. <i>Anna Bolena</i> (1830), <i>Lucrezia Borgia</i> (1833), <i>Maria Stuarda</i> (1835). Koncepcja arii finałowej w operach Donizettiego i Rossiniego.....	228
2.2.5. <i>Il barbiere di Siviglia</i> Giovanniego Paisiella (1782) i Francesca Morlacchiego (1816). Pierwzór i kontrapunkt Rossiniowskiego <i>Il barbiere</i>	238
3. Afekt u Mozarta i Rossiniego – wątek systematyczny	
3.1. Aria i afekt w twórczości Mozarta i Rossiniego	
3.1.1. Paradygmat przedklasyczny. Afekt we wczesnych ariach Mozarta...	249
3.1.2. Paradygmat klasyczny. Synteza stylistyczna a synteza afektów w późnej twórczości Mozarta.....	272
3.1.3. Paradygmat manieryczny. <i>Cantabile</i> i <i>cabaletta</i> jako wyraz nowej <i>Affektenlehre</i> u Rossiniego	315
3.2. Ansambel i afekt w twórczości Mozarta i Rossiniego	
3.2.1. Mozartowski ansambel symultaniczny i sukcesywny. Ewolucja i apogeum klasycznego ansamblu operowego.....	336
3.2.2. Ansambel w operach Rossiniego. Dramaturgia afektu i manieryzacja stylu.....	352
Zakończenie	379
Literatura	384
Bibliografia – źródła, traktaty	390
Bibliografia – nuty, libretta.....	392
Spis przykładów nutowych.....	395
Spis przykładów dźwiękowych.....	397
Indeks nazwisk.....	399
Indeks tytułów oper	403
Summary	406